

Nieuwerkerken kermis 2009

Lieve Opsteyn

Van: heemkunde.nwk@telenet.be
Verzonden: dinsdag 5 september 2017 14:19
Aan: Erfgoed Haspengouw
Onderwerp: Re: Oproep dorps- en wijkkermissen
Bijlagen: Kermis Wijer.docx

Dag Martijn,

In bijlage een bijdrage van een medelid over de kermis in Wijer. Herinneringen die mij tot op heden zijn bijgebleven staan hieronder.

Bij mijn oma die in Runkst (Hasselt) woonde was het avondeten halverwege jaren vijftig steevast "koude schotel", die was samengesteld uit kropsla, asperges, groenten macedoine en zalm uit blik aangevuld met schijven tomaat en hardgekookt ei, gekookte hesp en opgerolde ansjovis. Huisgemaakte mayonaise was de saus en sandwichen vergezelden het geheel. 's Namiddags was er koffie en taart.

De grootmoeder van mijn vrouw maakte voor het middag eten kip met sla, in die tijd was kip iets voor op zondag te eten, 's avonds waren het boterhammen met grote gebakken frikadellen die koud werden gegeten.

De schietkraam was voor ons kwajongens een belangrijke attractie, als je goed mikte kon je voor enkele franken een krijtpijltje wegschieten en had je een gekleurde pluim als prijs, die dan fier als een gieter aan ouders, familie en kameraden getoond werd. Die pluimen hadden meerdere kleuren en waren bevestigd op een ijzeren staafje, te vergelijken met een spaak van een fietswiel maar dan wat dunner.

Ook zag je koppeltjes waarvan het meisje zulke pluim in haar hand had over de kermis wandelen.

Met vriendelijke groeten
Eddy Cox

Van: "Erfgoed Haspengouw" <info@erfgoedcelhaspengouw.be>
Aan: "martijn loix" <martijn.loix@erfgoedhaspengouw.be>
Verzonden: Donderdag 3 augustus 2017 13:39:49
Onderwerp: Oproep dorps- en wijkkermissen

Beste erfgoedliefhebbers,

Rond dorps- en wijkkermissen bestaan er heel wat tradities en gebruiken. Denk maar aan kermiseten, processies, randactiviteiten zoals kermiskoersen, kegelbanen enzovoort. Samen met verschillende Limburgse erfgoedpartners willen we rond deze kermistradities een publicatie maken. Daarom dat we aan jullie, de heem- en geschiedkundige kringen, vragen om rond deze tradities een klein onderzoek te doen. Onderwerpen en onderzoeksmethodes zijn open. Heb je interesse om deel te nemen, geef ons dan zeker een seintje vóór 5 september. Op basis van deze reacties wordt het verdere verloop van het project en de vorm van de publicatie bepaald.

Meer informatie over dit feestelijk project vind je op onze website:
<http://www.erfgoedhaspengouw.be/projecten/dorps-en-wijkkermissen/>

Wat ik mij kan herinneren over de kermissen van in mijn jeugd , dit moet zo ongeveer vanaf 1950 zijn . Ik was toen zes jaar !

Er waren in Wijer , dat toch maar een klein dorpje was, twee kermissen ! De eerste zondag van mei was de kleine kermis . Die werd gehouden , of de standplaats was aan de Kapel van de Koude Steen , of aan 't Moleken (wat er juist langs gelegen was .) Het Moleken was een winkel en café ! (Làter is er ook café De Vlieg bij gekomen) . De voor attracties zullen zo wat de paardenmolen geweest zijn , de schommels (of 'schokken') , mogelijk een rups (zéker later) . Schietkramen en eventueel nog iets anders klein voor die tijd . Uiteraard zal er met de jaren die volgden wel de ene of de andere nieuwere attractie bij gekomen zijn . Ik denk niet dat dààr ooit botsauto's gestaan hebben .Wat er wél stond was de TENT ! De Spiegeltent , voor de groteren en ouderen , natuurlijk . Ik herinner me wel dat de tent , eerst aan Café bij Eva stond, juist over de grens met Tichelrij (Nieuwerkerken) . Voor bij Terheide . De Tent mocht niet op grondgebied Wijer staan van de pastoor (Martens , in die tijd) . Wegens aanzet tot ontucht , zoals men dat vroeger noemde. Nu , toen Pastoor Martens vertrokken is (sept 1958) is de Tent korter bij gekomen . Ze stond achter de twee cafés , straks opgenoemd .

Ook onmiddellijk in de buurt was er nog het café Bij Nol de Kuiper (later Pauline van Nol) en wat verder naar Tichelrij was er nog het café van Gos met Kegelbaan en de café Remels , waar nu Jefke Roosen woont en zijn drankcenter heeft . De andere cafés in andere staten ga ik niet vernoemen .

De kermis was altijd 2 dagen ! De zondag en de maandag . Exact weet ik het niet , maar denk zo rond 1962 is de klein Kermis afgeschaft en verhuisd naar het Dorp op het Dorpsplein (nu Lambrechtsplein) .

Het was enkel de locatie die veranderd was, de kermis bleef op dezelfde datum .

De grote kermis , de eerste zondag van augustus , was in het dorp , in de buurt van de kerk ! De voor stond meestal in de weide van Lowiske (Pee Vantilt) . Dezelfde attracties , maar de botsauto's waren er toch dikwijls bij ! Mogelijk ook de zwikkers ! Een grote draaimolen met stoeltjes aan kettingen ; Iedereen zal ze wel kennen . De tent stond daar ook ergens waar plaats was . Ooit bij de Mem vanachter , ook bij Lowiske en mogelijk wel ergens op het Dorpsplein , waar oorspronkelijk het Paanhuis op stond . Mogelijk is dit ook pas na 1958 in voege getreden , voor dezelfde reden als hierboven vermeld .

Wat grote mensen deden , daar heb ik zo geen zicht op omdat ikzelf nog te jong was . Maar één zaak wil ik toch vermelden , ter gelegenheid van de Grote kermis was de Dorpelingen koers . Wielervedstrijd , dus . Dat was voor ons, jonge snotters een heel evenement , die grotere jongens , die dan met een fiets met "kromme guidon" , spatborden afgedaan , enz , in koersuitrusting reden , zo met die tuben gekruist over hun schouders en eventueel zo een ouderwets lederen helmke op ! Sommigen hadden wel een echte koersfiets met een "derailleur" (versnellingsapparaat). Dat was voor ons het einde ! Er kwam dan ook redelijk volk naar kijken , mogelijk van omliggende dorpen ook .

De voetbalploeg organiseerde dan soms ook een wedstrijd tussen onze ploeg en een bétère ploeg . De onze werd dan versterkt met bétère elementen , ook weer uit de buurt . En ook een wedstrijd tussen de reserven ploeg en de "Oude Gloriën" . Ik heb er nog een foto van . Dat moet zo in 1955 geweest zijn . Een heel evenement voor de voetballiefhebbers .

Wat ik ook niet mag vergeten is dat de mensen dan hun familieleden uitnodigden op een eetmaal . Niet altijd , en niet altijd véél volk , dat was variabel . Er werd aan huis gekookt , meestal met de producten van het huis .

Een kip , een konijn , een deel van het varken . Bij de rijkere mensen zal daar ook wel ronds of kalfs bij geweest zijn . Gezellig en lekker was het zéker ! Wij maakten het maar ééns of twee keer per jaar mee .

Met de jaren die volgden veranderde het allemaal . De standplaatsen veranderden , omdat ze bebouwd werden . Lowiske stierf , daarna is het nog wat gebleven tot de grond ingenomen werd door nieuwe huizen , en dan is alles naar het Dorpsplein verhuisd , dat ondertussen opgeruimd en ingericht was als parking voor de kerk.

Over de cafés in het dorp wou ik nog even iets zeggen . Je had er dus het Paan huis ! Van oudsher Huisbrouwerij en Herberg . Dan was er het café Pijpops Leon . Winkel en café en duivenlokaal .

Bij Albert Vantilt –Mekers Cecile was het ook café en winkel . Later is het café De Mem erbij gekomen én het café van Aston Buekers en Bertha . Verder weg van het dorp waren er natuurlijk nog cafés .

Nu is zelfs de kleine kermis van de eerste zondag van mei volledig van de kalender afgevoerd wegens geen belangstelling meer én enkel malen slecht weer , zodat er geen kat kwam kijken .

De grote kermis bestaat nog ; met botsauto's en andere attracties .De ene of andere vereniging zet er dan een grote tent waar de mensen rustig een glas kunnen drinken en een praatje slaan .

Zéker een mooi initiatief , én noodzakelijk aangezien er geen enkele café van de voornoemde nog bestaat !! Alleen de Zwarte Stijlen , wat verder op in de Grote straat bestaat nog !

Heusdens Denis